

130. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СТЕФАН КАРАДЖА”

Гр. София, район Подуяне

ул. Константин Фотинов № 118, тел./факс: 02/847-04-95, ел. поща: coy130@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор :

/Е.Младенова/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ

2022/2023

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най- добър старт в живота.

1. Принципи

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по- голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата

130. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СТЕФАН КАРАДЖА”

Гр. София, район Подуяне

ул. Константин Фотинов № 118, тел./факс: 02/847-04-95, ел. поща: coy130@abv.bg

- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми

- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

2. Визия

Програмата за превенция на отпадане се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество

- да развиват творческите си заложби и способности
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение

Визията на 130. СУ “Стефан Караджа” - гр. София като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците

- съчетаване на класно-урочни, извън-урочни и извънкласни форми на обучение и възпитание

- работа с талантиливи деца
- работа с деца в неравностойно социално положение
- работа с деца със специални образователни потребности
- работа с деца с различна етническа принадлежност
- уютна и функционална образователна среда

130. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СТЕФАН КАРАДЖА”

Гр. София, район Подуяне

ул. Константин Фотинов № 118, тел./факс: 02/847-04-95, ел. поща: coy130@abv.bg

3. Идентификация на проблема

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, като бе намален броят на отпадналите ученици в нашето училище, но се появила една друга категория ученици, които са застрашени от отпадане. Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Там обаче се очертава друг проблем. В условията на обучение в преобладаваща билингвална среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно или въобще не се поддават на ограмотяване. Това от своя страна се явява в известна степен предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие от 5 клас нагоре. Проблемът с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е по-силно изразен от V до XII клас. Затова е нужно да се предприемат мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството.

АНАЛИЗ

Силни страни: • Квалифицирани учители • Интерактивни методи на обучение • Извънкласни дейности • Възможности за изява • Създаване на приятелска среда • Добра материална база • Работа по проекти.

Слаби страни: • Липса на регистър на ученици, застрашени от отпадане • Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане • Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема • Недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище – родители” • Относително голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците.

130. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СТЕФАН КАРАДЖА”

Гр. София, район Подуяне

ул. Константин Фотинов № 118, тел./факс: 02/847-04-95, ел. поща: coy130@abv.bg

Възможности: кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности ранно идентифициране на децата в риск нови форми за по-голямо ангажиране на родителите ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете, разширяване на връзките с извънучилищните институции.

Заплахи: • Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите • Липса на ефективни санкции за родителите • Нисък жизнен стандарт на част от населението • Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище • Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от отпадане.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел:

Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище

Подцели:

1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност □ Индикатор за постигане – неизвинени и извинени отсъствия (намаляване)
2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес □ Индикатор за постигане – успехът на застрашените ученици

МЕРКИ (ДЕЙНОСТИ) ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ

1. Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на училищния материал и застрашеност от отпадане ("ранен учебен неуспех").

1.1. Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините, поради които учениците отсъстват.

130. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СТЕФАН КАРАДЖА”

Гр. София, район Подуяне

ул. Константин Фотинов № 118, тел./факс: 02/847-04-95, ел. поща: coy130@abv.bg

1.2. Изработване ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца.

1.3. Анализ на постиженията на застрашените от отпадане ученици и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство.

1.3.1. Разработване на наваквсащи програми по съответните предмети.

1.3.2. Провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от отпадане ученици.

2. Включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни и извънучилищни дейности.

2.1. Откриване на силните страни на личността.

2.2. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците или включването им в групи за извънкласни дейности.

2.3. Осигуряване на публични изяви на учениците с изявени дарби.

2.4. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици.

3.1. Въвеждане на алтернативи на традиционната родителска среща.

3.2. Организиране на кампании, които да стигнат до родители и настойници.

3.3. Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информиране на родителите.

3.4. Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение на учениците, които отсъстват без причина, между родители и учители.

Програмата е приета с решение на ПС № 18/13.09.2022 г. и утвърдена със заповед на директора № 651/14.09.2022 г.